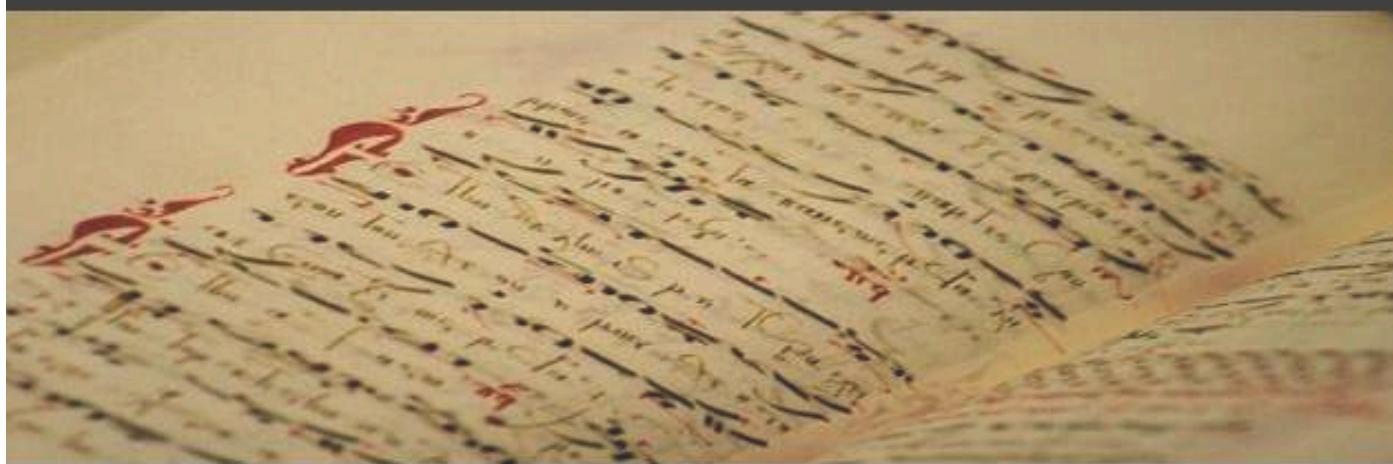

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

LEARN
INN
Ε.Κ.Π.Α.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Βυζαντινή Μουσική: Από τη Φιλοσοφία στην Πράξη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 03

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

σελ. 04

ΣΚΟΠΟΣ

σελ. 05

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

σελ. 08

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

σελ. 13

ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος:

Χαλδαιάκης Αχιλλέας

Τύπος Πιστοποιητικού:

Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης & Συμπλήρωμα Europass

Χρονική Διάρκεια:

6 Μήνες | 154 ώρες | 6.16 ECTS

Μέθοδος Εκπαίδευσης:

Σύγχρονη και Ασύγχρονη εξ αποστάσεως

Σε ποιους απευθύνεται:

απόφοιτους/ες ΑΕΙ, ΑΤΕΙ, Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, ΙΕΚ, ΔΕ ΚΑΙ όσους/ες γενικά ασχολούνται ή ενδιαφέρονται να ασχοληθούν με τη βυζαντινή μουσική.

ΣΚΟΠΟΣ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ: ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Σκοπός του προγράμματος είναι η παροχή στους/τις συμμετέχοντες/ουσες των απαραίτητων γνώσεων αναφορικά με τη θεωρία και πράξη της Βυζαντινής Μουσικής. Στο πλαίσιο του προγράμματος οι συμμετέχοντες/χουσες θα προσεγγίσουν τη Βυζαντινή Μουσική ως ιστορικό, επιστημονικό και καλλιτεχνικό φαινόμενο, ώστε να κατανοήσουν ότι είναι ένα αντικείμενο που θεμελιώνεται στην παράδοση και συνεχίζει να αναπτύσσεται σήμερα. Βασική επιδίωξη του προγράμματος είναι μέσα από τον συνδυασμό της ανάλυσης των θεωρητικών πηγών με τη μελέτη της ψαλτικής πράξης και της μουσικής γραφής οι συμμετέχοντες/χουσες να αναλύουν, να ερμηνεύουν και να συνδέουν θεωρητικά και πρακτικά τα μουσικά φαινόμενα.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΓΝΩΣΕΙΣ

- ✓ Αναγνωρίζει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά της θεωρίας της Βυζαντινής Μουσικής
- ✓ Ταξινομεί τα φωνητικά και άφωνα σημάδια της σημειογραφίας
- ✓ Διατυπώνει τον ρόλο των αργιών και συντομιών στην ψαλτική πράξη
- ✓ Εξηγεί τις μεθόδους μουσικής προγύμνασης (παραλλαγή, μετροφωνία, μέλος)
- ✓ Αναλύει το τρίπτυχο «λόγος – σχήμα – μουσική» με τη διδασκαλία της ψαλτικής
- ✓ Κατηγοριοποιεί τις θεωρητικές, συμβολικές και πρακτικές διαστάσεις των μουσικών φαινομένων
- ✓ Εξηγεί τη σχέση της βυζαντινής μουσικής με το φιλοσοφικό και πολιτισμικό της υπόβαθρο
- ✓ Παρουσιάζει τρόπους καινοτόμων εφαρμογών στη μελέτη και ερμηνεία

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

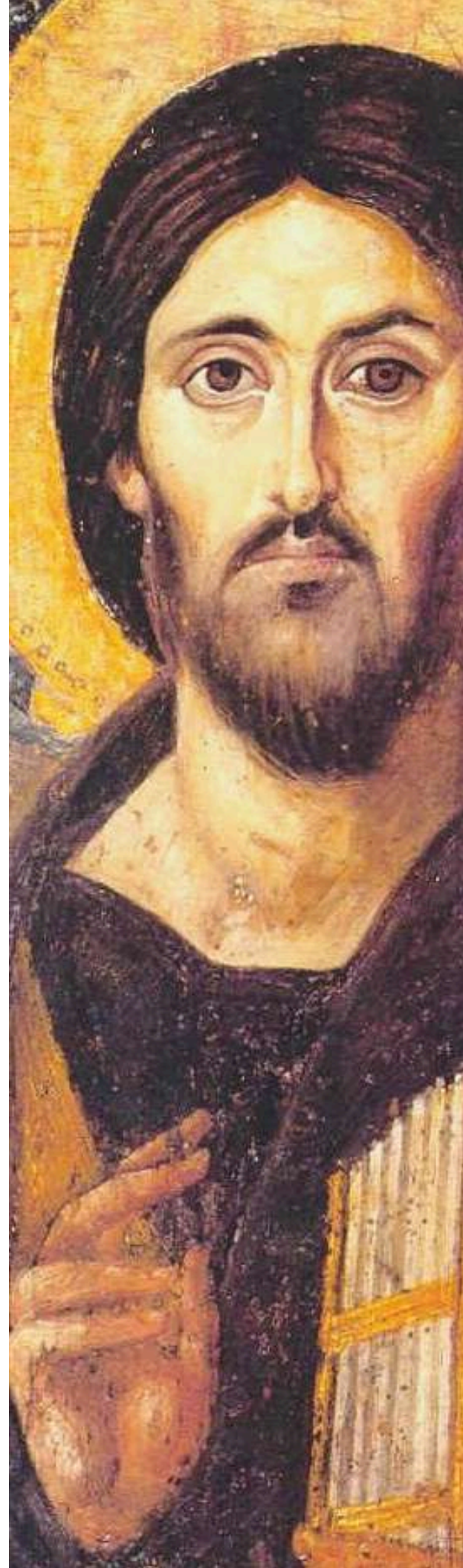
- ✓ Χρησιμοποιεί τεχνικές μουσικής εξάσκησης σε παιδαγωγικές μελωδίες
- ✓ Εφαρμόζει τις τεχνικές της παραλλαγής, της μετροφωνίας και του μέλους στην εκμάθηση ψαλτικών μαθημάτων
- ✓ Αναπαριστά με ακρίβεια τα σύμβολα της βυζαντινής σημειογραφίας
- ✓ Μετατρέπει τη θεωρητική περιγραφή σε παρασημασμένες μουσικές ασκήσεις
- ✓ Ερμηνεύει φωνητικά βυζαντινούς ύμνους με βάση τη σημειογραφία
- ✓ Οργανώνει γραπτές και προφορικές τεχνικές στην ψαλτική πράξη
- ✓ Αναλύει μουσικά φαινόμενα με μουσικολογικές και γραφιστικές μεθόδους
- ✓ Δημιουργεί εποπτικά σχήματα για τη διδακτική υποστήριξη

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- ✓ Εκτιμά την αισθητική και φιλοσοφική διάσταση της ψαλτικής τέχνης
- ✓ Αναπτύσσει δημιουργικές και καινοτόμες προτάσεις στη σύγχρονη καλλιτεχνική πράξη, αξιοποιώντας στοιχεία της βυζαντινής μουσικής
- ✓ Τεκμηριώνει τη σημασία της πολιτισμικής αξίας της βυζαντινής μουσικής παράδοσης στο σύγχρονο πολιτισμικό πλαίσιο
- ✓ Συνδέει τη μουσική πράξη με το ιστορικό, φιλοσοφικό και θεολογικό της υπόβαθρο
- ✓ Συνδυάζει τη θεωρητική γνώση με τη βιωματική και συλλογική εμπειρία.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Βυζαντινές και μεταβυζαντινές θεωρητικές συγγραφές

ΔΙΑΡΚΕΙΑ | 25 ΩΡΕΣ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Βυζαντινές θεωρητικές συγγραφές
2. Μεταβυζαντινές θεωρητικές συγγραφές

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- αναγνωρίζει τις βασικές βυζαντινές θεωρητικές συγγραφές και να διακρίνουν τα κύρια χαρακτηριστικά τους,
- συγκρίνει τις βυζαντινές με τις μεταβυζαντινές συγγραφές ως προς τα περιεχόμενα και τις καινοτομίες τους,
- ταξινομεί θεωρητικά κείμενα ανάλογα με την περίοδο, τον συγγραφέα και το περιεχόμενο.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Η συνήθης Προθεωρία της Ψαλτικής Τέχνης

ΔΙΑΡΚΕΙΑ | 32 ΩΡΕΣ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Φωνητικά σημάδια
2. Άφωνα σημάδια
3. Αργίες και συντομίες

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- αναφέρει τα εργαλεία και τις τεχνικές της έρευνας πάνω στη Βυζαντινή Μουσική,
- αναγνωρίζει τα φωνητικά σημάδια,
- εξηγεί τη λειτουργία των σημαδιών στην εκμάθηση της ψαλτικής,
- εξηγεί τη συμβολή των σημαδιών στη σημειογραφία,
- συνδέει τα άφωνα σημάδια με τη ρυθμική αγωγή της μελωδίας,
- διακρίνει τις αργίες και τις συντομίες στη σημειογραφία,
- ερμηνεύει τη σημασία των σημαδιών στη δομή και την εκτέλεση των ύμνων.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

Ασκήσεις μουσικής προγύμνασης & Μέθοδοι εκμάθησης των θέσεων της Ψαλτικής Τέχνης

ΔΙΑΡΚΕΙΑ | 36 ΩΡΕΣ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Μουσική εξάσκηση πάνω σε παιδαγωγικού χαρακτήρα παρασημασμένες μελωδίες, κατά την τεχνική της Παραλλαγής
2. Μουσική εξάσκηση πάνω σε παιδαγωγικού χαρακτήρα παρασημασμένες μελωδίες, κατά την τεχνική της Μετροφωνίας
3. Μουσική εξάσκηση πάνω σε παιδαγωγικού χαρακτήρα παρασημασμένες μελωδίες, κατά την τεχνική του Μέλους

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- εφαρμόζει την τεχνική της παραλλαγής σε παρασημασμένες μελωδίες,
- χρησιμοποιεί την παραλλαγή για την κατανόηση των βάσεων της μελωδίας,
- εφαρμόζει την τεχνική της μετροφωνίας για την εξάσκηση του ρυθμού,
- αναπαριστά με ακρίβεια μουσικά φαινόμενα μέσω μετροφωνίας,
- αποδίδει παιδαγωγικού χαρακτήρα μελωδίες με την τεχνική του μέλους.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

Εποπτικά σχήματα διδασκαλίας της Ψαλτικής Τέχνης – Γραπτή και προφορική εκδοχή

ΔΙΑΡΚΕΙΑ | 36 ΩΡΕΣ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Η θεωρητική περιγραφή ενός μουσικού φαινομένου (: μουσικολογία)
2. Η συμβολική-γραφιστική περιγραφή ενός μουσικού φαινομένου
3. Η επιτελεστική, πρακτική διάσταση ενός μουσικού φαινομένου, μέσω της μετατροπής του σε παρασημασμένες μουσικές ασκήσεις
4. Ψαλτική, φωνητική ερμηνεία ενός μουσικού φαινομένου

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- αξιοποιεί τα εποπτικά σχήματα είτε στη μουσική πράξη είτε κατά την εκπόνηση σχετικών εργασιών και μελετημάτων,
- οργανώνει και να κωδικοποιεί μουσικά φαινόμενα σε γραφιστικά σχήματα,
- μετατρέπει θεωρητικά δεδομένα σε παρασημασμένες μουσικές ασκήσεις,
- ερμηνεύει φωνητικά ένα μουσικό φαινόμενο στηριζόμενοι στη σημειογραφία.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

Αναγνώσεις της θεωρίας της Ψαλτικής Τέχνης

ΔΙΑΡΚΕΙΑ | 25 ΩΡΕΣ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Αναγνώριση, θεωρητική και πρακτική, των συμβόλων και της γραφιστικής περιγραφής του μουσικού φαινομένου
2. Ανάλυση του μουσικού φαινομένου με βάση την παρασήμανση της Βυζαντινής Σημειογραφίας
3. Ερμηνεία βυζαντινών ύμνων
4. Καινοτόμος προσέγγιση των ζητημάτων της Βυζαντινής Μουσικής με άμεσες επιπλέον εφαρμογές στην καλλιτεχνική μουσική πράξη

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Προσδιορίζει την τεχνολογία των χρωστικών.
- Επιδεικνύει τα κατάλληλα υλικά συντήρησης των έργων τέχνης.
- Διερευνά και προβάλλει τις ιδιότητές των χρωστικών, την ασφαλή χρήση τους και τους παράγοντες φθοράς τους.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η αξιολόγηση της επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πραγματοποιείται με κριτήρια αυτοαξιολόγησης. Δεν υπάρχουν εξετάσεις και η αξιολόγηση δεν είναι αρνητική, αλλά δρα αυτοβελτιωτικά, με κριτήριο τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα κάθε Διδακτικής Ενότητας. Για να ολοκληρώσετε το πρόγραμμα επιτυχώς θα πραγματοποιήσετε:

Α) πέντε (5) αυτό-αξιολογήσεις που περιλαμβάνουν ερωτήσεις κλειστού (π.χ. πολλαπλής επιλογής, Σωστού - Λάθος, αντιστοίχισης, κ.ά.) και ανοιχτού τύπου (π.χ. ερωτήσεις σύντομης απάντησης).